

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Warszawa, data: 28 września 2026 r.

znak sprawy: DRP-VIII.054.8.2026.EK

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy odpowiedzi na interpelację nr 19609 Pań Posłanek Agnieszki Ścigaj
i Elżbiety Dudy**

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację w sprawie przyszłości gospodarczej powiatu olkuskiego w związku z zakończeniem działalności wydobywczej kopalni „Olkusz-Pomorzany” przedstawiam następujące informacje, według właściwości Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

1. Czy rząd posiada i realizuje program transformacji gospodarczej powiatu olkuskiego w związku z zakończeniem działalności wydobywczej kopalni „Olkusz-Pomorzany”?

Realizacja programu transformacji gospodarczej regionu leży przede wszystkim w kompetencji zarządu województwa (na czele z marszałkiem województwa) jako organu wykonawczego samorządu terytorialnego. Wynika to bezpośrednio z ustawy o samorządzie województwa, która przypisuje samorządom województw prowadzenie polityki rozwoju województwa, na którą składa się m.in. tworzenie warunków rozwoju gospodarczego, w tym kreowanie rynku pracy; wspieranie i prowadzenie działań na rzecz podnoszenia poziomu wykształcenia oraz rozwoju umiejętności mieszkańców; wspieranie i prowadzenie działań na rzecz integracji społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu; przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja lokalnego rynku pracy. Zarząd województwa odpowiada za określenie strategii rozwoju województwa, w której wskazane są sposoby osiągnięcia ww. celów.

Decyzją Zarządu Województwa Małopolskiego powiat olkuski został wskazany w terytorialnym planie sprawiedliwej transformacji województwa śląskiego jako obszar Małopolski Zachodniej (obok powiatów: chrzanowskiego, oświęcimskiego oraz wadowickiego). Powiaty te jako jedyne w województwie małopolskim mogą realizować projekty finansowane z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Celem FST jest wsparcie regionów najbardziej dotkniętych skutkami transformacji energetycznej. Do dyspozycji czterech ww. powiatów wydzielono 254 mln euro.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej wspierało Zarząd Województwa Małopolskiego w negocjacjach z Komisją Europejską dotyczących przyznania FST, koordynowało przygotowanie terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji, a obecnie koordynuje wdrażanie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

2. Czy rejon olkuski został objęty lub może zostać objęty instrumentami Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji albo innymi programami finansowanymi ze środków krajowych i europejskich?

Powiat olkuski (odbiorcy różnego typu, m.in. przedsiębiorcy, jednostki samorządu terytorialnego) w perspektywie finansowej 2021-2027 może korzystać ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Ponadto, możliwość aplikowania o środki europejskie dla podmiotów z powiatu olkuskiego dotyczy także m.in. następujących funduszy:

- Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027;
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027;
- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027;
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027.

3. Czy Ministerstwo Energii oraz Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej prowadzą analizę możliwości wykorzystania terenów i infrastruktury pogórnictwa do lokalizacji nowych inwestycji przemysłowych, technologicznych lub energetycznych?

Analiza możliwości wykorzystania terenów i infrastruktury pogórnictwa leży poza zadaniami MFiPR.

4. Czy rząd posiada i realizuje program przekwalifikowania i aktywizacji zawodowej pracowników związanych z sektorem wydobywczym i przemysłem okołogórnictwem w powiecie oluskim?

- I. W ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 istnieje możliwość dofinansowania szkoleń pracowników przedsiębiorstw zgodnie z ich potrzebami. Dodatkowo, realizowane mogą być projekty na rzecz wsparcia pracowników poprzez kompleksowe programy typu outplacement. W ramach działań outplacementowych możliwe jest finansowanie dotacji na doposażenie i wyposażenie

stanowiska pracy u pracodawcy, subsydiowanego i wspomaganego zatrudnienia, czy uzyskanie dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

Instytucją Zarządzającą programem regionalnym jest Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.

- II. W przypadku likwidacji zakładów przemysłowych oraz dużej skali zwolnień, istnieje możliwość uruchomienia środków Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG).

EFG oferuje pomoc europejskim pracownikom lub samozatrudnionym, którzy stracili pracę lub są zagrożeni utratą pracy w wyniku restrukturyzacji.

W ramach EFG możliwe są dwie ścieżki wsparcia:

- wsparcie EFG dla zwolnionych pracowników (państwo członkowskie składa wniosek do Komisji Europejskiej, działania realizowane są przez właściwy powiatowy urząd pracy),
- wsparcie EFG dla pracowników zagrożonych zwolnieniem (nowa ścieżka od maja 2026 r., wnioskuje przedsiębiorstwo, a w jego imieniu państwo członkowskie przekazuje wniosek do KE, działania są organizowane przez dane przedsiębiorstwo, które pokrywa koszty wkładu krajowego – co najmniej 15% budżetu).

Wsparcie obejmuje przede wszystkim pomoc w znalezieniu nowej pracy.

Środki z EFG mogą być przeznaczone na pakiet usług, obejmujący (w zależności od ścieżki wsparcia): zindywidualizowane szkolenia, w tym umożliwiające nabywanie nowych lub zmianę kwalifikacji w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz innych kompetencji cyfrowych, poświadczenie zdobytego doświadczenia, usługi w zakresie indywidualnej pomocy w poszukiwaniu pracy oraz poradnictwo zawodowe, doradztwo i mentoring, promowanie przedsiębiorczości czy pomoc w zakresie prowadzenia działalności na własny rachunek. Dzięki wsparciu EFG, pracownicy, zwłaszcza ci o niskich kwalifikacjach lub znajdujący się w trudnej sytuacji, mogą się lepiej przygotować do wyzwań na rynku pracy.

W przypadku zwolnień, które już nastąpiły, podstawowym kryterium są ich okoliczności, które opisano w sposób następujący:

- a) zakończenie działalności przez co najmniej 200 zwalnianych pracowników lub osób prowadzących działalność na własny rachunek w 4-miesięcznym okresie odniesienia, w przedsiębiorstwie w państwie członkowskim, łącznie z przypadkami, gdy to zakończenie działalności dotyczy dostawców tego przedsiębiorstwa lub producentów znajdujących się poniżej w łańcuchu dostaw (art. 4 ust. 2 lit. a rozporządzenia EFG 2021/691) lub

- b) zakończenie działalności przez co najmniej 200 zwalnianych pracowników lub osób prowadzących działalność na własny rachunek w 6-miesięcznym okresie odniesienia, w szczególności w MŚP, w przypadku, gdy wszystkie te osoby działają w tym samym sektorze gospodarki według klasyfikacji NACE Rev. 2 na poziomie działów i są zlokalizowane w jednym regionie lub w dwóch sąsiadujących ze sobą regionach na poziomie NUTS 2 lub w więcej niż dwóch sąsiadujących regionach na poziomie NUTS 2, pod warunkiem, że liczba pracowników lub osób prowadzących działalność na własny rachunek, których dotyczy zakończenie działalności, wynosi co najmniej 200 w dwóch regionach łącznie (art. 4 ust. 2 lit. b rozporządzenia EFG 2021/691), lub
- c) zakończenie działalności przez co najmniej 200 zwalnianych pracowników lub osób prowadzących działalność na własny rachunek w 4-miesięcznym okresie odniesienia, w szczególności w MŚP, w przypadku, gdy wszystkie te osoby działają w tych samych lub różnych sektorach gospodarki według klasyfikacji NACE Rev. 2 na poziomie działów i są zlokalizowane w tym samym regionie na poziomie NUTS 2 (art. 4 ust. 2 lit. c rozporządzenia EFG 2021/691).

Natomiast, w przypadku wsparcia dla osób zagrożonych zwolnieniem, kryterium są planowane zwolnienia grupowe dotyczące co najmniej 200 pracowników stojących w obliczu nieuchronnego zwolnienia w jednym przedsiębiorstwie, będącym w trakcie restrukturyzacji w jednym państwie członkowskim (art. 4 ust. 2 lit. d rozporządzenia EFG 2021/691).

Każdorazowo przyznanie wsparcia w ramach EFG następuje na wniosek Komisji Europejskiej na podstawie decyzji przyjętej przez Parlament Europejski i Radę UE.

Wniosek do Komisji składany jest przez państwo członkowskie – w przypadku nowej ścieżki wsparcia w oparciu o informacje przekazane przez przedsiębiorstwo realizujące pakiet wsparcia.

Funkcję Instytucji Zarządzającej EFG w Polsce pełni minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. Zadania Instytucji Zarządzającej EFG są realizowane przez Departament Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej

Szczegółowe informacje dot. możliwości wykorzystania EFG można znaleźć na stronie: <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/fundusz-dostosowania-do-globalizacji>

5. Czy Ministerstwo może przedstawić harmonogram działań, które w latach 2026–2030 mają zapewnić rejonowi olkuskiemu nowe miejsca pracy i ograniczyć gospodarcze skutki zakończenia działalności górniczej?

W bieżącej perspektywie finansowej 2021-2027 ze środków FST realizowane są projekty dedykowane mieszkańcom powiatu olkuskiego, m.in.:

- projekt „Strefa efektywnej transformacji” (wartość projektu: 19 999 854,17 zł, grupa docelowa: 433 osoby, w tym 240 kobiet i 193 mężczyzn),
- projekt „Lepsza perspektywa” (wartość projektu: 19 972 103,19 zł, grupa docelowa: 461 osób, w tym 271 kobiet i 190 mężczyzn),
- projekt „Akcja zawodowa transformacja” (wartość projektu: 18 085 993,47 zł, grupa docelowa: 400 osób, w tym 50 kobiet i 350 mężczyzn).

Zakładają one kompleksowe programy transformacji i wsparcia na rynku pracy osób mieszkających bądź uczących się lub pracujących na terenie Małopolski Zachodniej, należących do następujących grup docelowych: pracowników zagrożonych zwolnieniem, pracowników przewidzianych do zwolnienia lub osób zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika z branż/sektorów podlegających transformacji i bezpośrednio z nimi powiązanych; osób nieaktywnych zawodowo (tj. osób biernych zawodowo) zamieszkujących we wspólnym gospodarstwie domowym z osobami ww.; osób zainteresowanych założeniem własnej działalności gospodarczej na obszarze Małopolski Zachodniej (bez względu na status na rynku pracy); pracodawców z branż/sektorów podlegających transformacji i bezpośrednio z nimi powiązanych (również z terenu województwa śląskiego).

Z poważaniem

z up. Ministra

Jacek Karnowski

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/